

Redakcja: Grzegorz Gil (dyrektor IEŚ), Anton Saifullayeu
(zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji),
Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzysztan, Damian Szacawa,
Agata Tatarenko

Nr 1702 (207/2026) | 17.09.2026

ISSN 2657-6996
© IEŚ

Szczepan Czarnecki

Zwiększenie obecności gospodarczej Republiki Czeskiej w Ukrainie

Minister przemysłu i handlu Republiki Czeskiej Karel Havlíček (ANO) zapowiedział organizację dużej misji gospodarczej na Ukrainę. Inicjatywa ta jest odpowiedzią na rosnące zainteresowanie czeskich przedsiębiorstw ukraińskim rynkiem oraz postulaty środowisk gospodarczych dotyczące większego wsparcia państwa dla czesko-ukraińskiej współpracy gospodarczej. Zaplanowana na 10-12 listopada 2026 r. misja gospodarcza ma być największą czeską wizytą biznesową na Ukrainie od dekady. Równocześnie rząd Republiki Czeskiej rozszerza instrumenty finansowania inwestycji i ubezpieczenia eksportu oraz planuje wzmocnić swoją obecność instytucjonalną na Ukrainie.

Rosnące znaczenie gospodarcze Ukrainy. Planowana na 10-12 listopada br. czeska misja gospodarcza ma być jednym z największych przedsięwzięć czeskiej dyplomacji ekonomicznej wobec Ukrainy w ostatnich latach. W skład delegacji mają wejść przede wszystkim firmy, które już prowadzą działalność na Ukrainie, oraz przedsiębiorstwa, które przygotowują konkretne projekty lub rozważają inwestycje. Celem wizyty nie będzie tym samym jedynie nawiązywanie kontaktów, lecz także doprowadzenie do konkretnych porozumień handlowych i inwestycyjnych. Misja stanowi jednocześnie kontynuację wcześniejszej aktywności czeskiego biznesu na Ukrainie. W ostatnich latach organizowano delegacje m.in. do Kijowa, Lwowa, Dnipra i Krzywego Rogu. We wrześniu 2026 r. CzechTrade zorganizuje sektorową misję poświęconą gospodarce wodnej, poprzedzającą listopadową misję gospodarczą. Tym samym Czechy chcą nadać dotychczasowej aktywności bardziej systematyczny charakter i wzmocnić trwałą obecność gospodarczą na ukraińskim rynku. Według ministra przemysłu i handlu Karla Havlíčka (ANO) zainteresowanie czeskich przedsiębiorców udziałem w misji jest tak duże, że rozważane jest wykorzystanie dwóch samolotów.

Wzmocnienie instrumentów wsparcia. Rosnącej aktywności czeskich przedsiębiorstw na ukraińskim rynku oraz ich zainteresowaniu udziałem w odbudowie Ukrainy ma towarzyszyć większe zaangażowanie państwa. Jednym z instrumentów tego wsparcia jest program gwarancyjny na rzecz odbudowy Ukrainy (cz. Záruka Obnova Ukrajiny), realizowany przez czeski Narodowy Bank Rozwoju (cz. Národní rozvojová banka) we współpracy z Ministerstwem Przemysłu i Handlu (MPO), powiązany z unijnym Instrumentem na rzecz Ukrainy (Ukraine Facility). NRB będzie obejmować gwarancjami kredyty inwestycyjne udzielane przez ukraińskie banki partnerskie lub Czeski Bank Eksportowy na projekty realizowane na Ukrainie. Mechanizm ma umożliwić uruchomienie gwarantowanych kredytów inwestycyjnych o wartości ponad 156 mln EUR i wesprzeć realizację inwestycji na Ukrainie o łącznej wartości ok. 195 mln EUR¹. Gwarancje mają obejmować do 80% ryzyka kredytowego, a wartość poszczególnych kredytów inwestycyjnych może wynosić od 1 do 39 mln EUR. W programie przewidziano gwarancje na łączną kwotę 125 mln EUR, z czego 100 mln EUR pochodzi ze środków Instrumentu na rzecz Ukrainy, a pozostałą kwotę zapewnia Ministerstwo Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej.

Rząd Republiki Czeskiej zwiększył także możliwości ubezpieczania czeskiego eksportu na Ukrainę. W lipcu 2026 r. podniósł z 639 mln do 1 mld CZK zdolność ubezpieczeniową Funduszu Ukraina (cz. *Fond Ukrajina*), prowadzonego przez państwowego ubezpieczyciela eksportowego EGAP (cz. *Exportní garanční a pojišťovací společnost*)². Według danych EGAP od początku pełnoskalowej wojny instrument ten umożliwił czeskim przedsiębiorstwom realizację transakcji eksportowych o łącznej wartości przekraczającej 2 mld CZK. Równolegle rząd planuje rozbudować czeskie zaplecze instytucjonalne na Ukrainie. Minister Karel Havlíček zapowiedział przede wszystkim

¹ Ministerstwo Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej, <https://mpo.gov.cz/en/guidepost/for-the-media/press-releases/mit-and-ndb-open-new-guarantee-program-to-support-ukraines-reconstruction--294566/> [16.09.2026].

² EGAP, <https://www.egap.cz/cs/fond-ukrajina-je-navysen-na-miliardu-do-zeme-miri-prvni-cesky-tractor> [16.09.2026].

wzmocnienie czeskiego przedstawicielstwa we Lwowie, rozważając również zwiększenie obecności w Kijowie. Zmiany te wskazują na rosnące znaczenie współpracy gospodarczej w relacjach czesko-ukraińskich.

Główne obszary zainteresowania. Czeskie zainteresowanie gospodarcze koncentruje się na sektorach, w których potrzeby ukraińskiej gospodarki są szczególnie duże, a Czechy dysponują odpowiednim zapleczem przemysłowym i technologicznym. Jednym z obszarów czeskiego zaangażowania jest gospodarka wodna i infrastruktura wodno-kanalizacyjna. Tematyce tej poświęcone są wyspecjalizowane misje przedsiębiorców do obwodu dniepropietrowskiego i Kijowa. W przypadku planowanej na listopad misji minister przemysłu i handlu wskazywał przede wszystkim na przedsiębiorstwa z sektora wydobywczego, energetyki, technologii medycznych oraz budownictwa. Zainteresowanie strony czeskiej obejmuje również transport, gospodarkę wodną i infrastrukturę komunalną, wsparcie projektów m.in. w sektorach energetycznym, transportowym i rolno-spożywczym, a także w obszarze surowców krytycznych czy zielonej transformacji. W lipcu br. minister Havlíček zapowiedział również, że podczas listopadowej misji mają odbyć się rozmowy z ukraińskimi władzami o licencjach na wydobycie gazu w Ukrainie.

Komentarz. Działania podejmowane przez koalicyjny rząd premiera Andreja Babiša (ANO) wskazują na dążenie do zwiększenia i instytucjonalizacji czeskiej obecności gospodarczej w Ukrainie. Planowana na listopad br. misja biznesowa, rozszerzenie instrumentów gwarancyjnych i ubezpieczeń eksportowych oraz wzmacnianie zaplecza instytucjonalnego mają stworzyć warunki do trwałego zaangażowania czeskich przedsiębiorstw. Dotychczasową aktywność, obejmującą m.in. kolejne misje sektorowe i obecność czeskich firm w wybranych regionach Ukrainy, uzupełniają tym samym instrumenty finansowe umożliwiające realizację większych i długoterminowych projektów. Czeskie przedsiębiorstwa coraz częściej postrzegają Ukrainę nie tylko jako rynek eksportowy, ale również jako miejsce inwestycji, produkcji i rozwoju technologicznego.

Obecne działania rządu Republiki Czeskiej są również odpowiedzią na narastającą presję czeskich środowisk gospodarczych. Czescy przedsiębiorcy od miesięcy wskazują, że podstawowym problemem nie jest brak zainteresowania ukraińskim rynkiem, lecz niedostateczne finansowanie i ubezpieczenie inwestycji oraz niewystarczająca koordynacja instrumentów wsparcia biznesu. W czerwcu br. przedstawiciele czeskich przedsiębiorstw z sektora energetycznego podkreślali, że pomimo obecności czeskich firm w Ukrainie czeski system wsparcia pozostaje słabszy od rozwiązań dostępnych dla konkurentów z innych państw EU. Wskazywali również, że międzynarodowe konsorcja przygotowujące przyszłe projekty powstają już w czasie trwania wojny, co oznacza ryzyko utraty części rynku jeszcze przed rozpoczęciem zasadniczej fazy powojennej odbudowy.

Uruchomienie nowych instrumentów finansowych należy zatem traktować jako próbę nadrobienia istniejących opóźnień, a nie wyłącznie jako wyraz ekspansji czeskiej polityki gospodarczej, zwłaszcza że wyzwaniem dla Czech pozostaje skala konkurencji, a rząd w Pradze nie dysponuje potencjałem finansowym porównywalnym z potencjałem Niemiec czy Francji. Tym samym kluczowe staje się wykorzystanie instrumentów UE do mobilizowania kapitału prywatnego. Jednocześnie pozycja polityczna Czech w Ukrainie nie gwarantuje sukcesu gospodarczego. O ile relacje polityczne z władzami Ukrainy mogą ułatwiać Czechom dostęp do rynku, to potencjalni ukraińscy partnerzy będą się kierować przede wszystkim jakością i ceną oferowanych produktów oraz warunkami finansowania. W tym sensie rywalizacja o przyszłe inwestycje na Ukrainie będzie miała charakter nie tylko europejski, ale potencjalnie również globalny.

Czechy mają jednak kilka przewag, które mogą częściowo kompensować ograniczenia wynikające z wielkości ich gospodarki. Należą do nich stosunkowo wczesna obecność czeskich przedsiębiorstw na Ukrainie oraz koncentracja na sektorach odpowiadających specjalizacji czeskiego przemysłu – przede wszystkim energetyce, gospodarce wodnej, budownictwie czy przemyśle wydobywczym. Atutem jest również obecność w wybranych regionach, zwłaszcza w obwodzie dniepropietrowskim, gdzie czeskie przedsiębiorstwa nawiązywały kontakty i prowadziły działalność w warunkach wysokiego ryzyka. Przedstawiciele czeskiego biznesu wskazują właśnie na istniejące już relacje, doświadczenie techniczne i obecność na miejscu jako potencjalne przewagi nad konkurentami. Znaczenie listopadowej misji nie będzie zatem wynikało przede wszystkim z jej liczebności, lecz z tego, czy pozwoli przełożyć istniejące kontakty i dotychczasowe zaangażowanie polityczne Czech na konkretne inwestycje, kontrakty i długoterminową obecność przedsiębiorstw.